

บทบาทของหัวหน้ามหาวิชากลางนามัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค

นางสาวจันท์ อ่อนยานนท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญากรุ๊ปมาตรฐานบัณฑิต-

ภาควิชา พลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

Roles of the Heads of Physical Education Department
in Provincial Secondary Schools.

Miss Chantanee Anothayanontha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวขอวิทยานิพนธ์	บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
	ในส่วนภูมิภาค
โดย	นางสาวจันทร์ อ่อนทบานนท์
ภาควิชา	ผลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. วรกัลย์ เพียรชุม

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาด้านมนุษย์

..... คณบดีบันทึกวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริปัชัย สุวรรณชากาชาด)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วรกัลย์ เพียรชุม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพันธ์ ลักษณพิสุทธิ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัชนี ชัยมุนุยจัน)

ลิขสิทธิ์ของบันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์	บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียนมัชยมศึกษา ในส่วนภูมิภาค
ชื่อ	นางสาวจันทนี อโณทัยานันท์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. วรศักดิ์ เพียรชอบ
ภาควิชา	ผลศึกษา
ปีการศึกษา	2522

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียนชั้นมัชยมศึกษาในส่วนภูมิภาค ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามไปยังหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยและครูในหมวดวิชาพลานามัยในส่วนภูมิภาค เป็นจำนวน 426 คน และได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมดจากหัวหน้าหมวดรายละ 90 และจากครูอาจารย์ในหมวดรายละ 80 ข้อมูลที่ได้มาได้ทำการวิเคราะห์เป็นรายละเอียด เนื้อหาที่ได้รับมาทั้งหมด 426 คน ใช้มาในการวิเคราะห์เป็นรายละเอียด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทางค่า "t" ผลปรากฏว่า

1. หัวหน้าหมวดวิชา ควรมีคุณลักษณะดังนี้คือ มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีประสบการณ์ในการสอนมาอย่างน้อย 5 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรับผิดชอบและมีระเบียบในการทำงาน มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมครูอาจารย์ในหมวดวิชา มีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความยุติธรรม และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ

2. บทบาทและหน้าที่สำคัญมากที่สุดของหัวหน้าหมวดวิชาคือ รวมมือกับครูอาจารย์ในหมวดวิชา จัดวางแผนการสอนและจัดตารางสอนของหมวดวิชา จัดครูเข้าสอนตามความถนัดในแต่ละวิชาที่เปิดสอน จัดให้ครูอาจารย์เข้าสอนแทนในกรณีที่ครูอาจารย์ประจำวิชา ลา-ป่วย-ขาด เปิดโอกาสให้ครูอาจารย์ไปศึกษาต่อ อบรม ประชุมหรือดูงานเพิ่มเติม ติดตามผลงานที่มอบหมายให้ครูอาจารย์แต่ละคนรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้ครูอาจารย์ได้แสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงงานค้านวิชาการ แบ่งงานให้ครูอาจารย์

ทรงความสามารถโดยมุ่งอุ่นใจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้โดยตรง เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของงานร่วมกัน ยกย่องและเสนอความคิดความชอบของครูอาจารย์ตลอดทั้งคบขัญชา หรือบุคคลอื่น ๆ เพื่อเป็นกำลังใจในการทำงาน ส่งเสริมให้นักเรียนเขาร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และการแข่งขันกีฬาภายนอกหรือระหว่างโรงเรียน คัดเลือกเด็กที่มีความสามารถโดดเด่น ให้อภิญญาติในสภาน้ำที่ดี และเสนอความคิดเห็นเพื่อพิจารณาความคิดความชอบของครูอาจารย์ในหมวดวิชาต่อฝ่ายบริหาร

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Roles of the Heads of Physical Education Department in Provincial Secondary Schools.

Name Miss Chantanee Anothayanontha

Thesis Advisor Associate Professor Vorasak Pienchob, P.E.D.

Department Physical Education

Academic year 1979

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the roles and functions of the heads of health and physical education department in provincial secondary schools. Questionnaires, which was a tool of study, were sent to 131 head departments and 231 health and physical education teachers in the provincial secondary schools. Ninety percent of questionnaires sent to head departments and eighty percent of questionnaires sent to teachers were returned. The obtained data were then analyzed into percentages, means, and standard deviations. A t - test method was also employed to determine the significant difference.

It was found that :

1. The heads of health and physical education department should be a bachelor's degree with the age of between 31 - 35 years old and had at least a five-year experience. He, also, should possess a quality of leadership, self discipline, emotional

9

stability, being respected by the staff members, creativity, unbias, good human relationship, and a good attitude to the profession.

2. The most important roles and functions of the heads of departments, according to this study, were : to plan the work cooperatively with the staff members, to assign the work to staff members according to the ability, to arrange the substituting teachers when needed, to provide the opportunity for staff members to do the further studies and attending professional conferences, to follow-up and evaluate the work assigned to staff members, to delegate authority commensurate with the work assigned, to provide the atmosphere so that staff members had a feeling of sense of belonging, to recognize a successful and efficient work so that staff members' morale could be maintained and promoted, to provide and opportunity for all students to participate in the intramural and interscholastic athletic programs, to keep up and maintain the health and physical education facilities and equipments so that it would be always ready for use, and to submit the outstanding staff members in terms of thier work to school administrators for promotion.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงโดยด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูง
จาก รองศาสตราจารย์ ดร. วรศักดิ์ เพียรชุม ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและคุณครูการ
วิจัย ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ชี้แจง และแก้ไขขอบเขตของงาน ฯ ด้วยความเอาใจ
ใส่ จนกระทึ่งผลงานสำเร็จ

นอกจากนี้ยังวิจัยขอทราบขอบเขตของคุณ พ่อ เมม ที่ได้ให้ความรักและสนับสนุนให้
ได้รับการศึกษา คณาจารย์ พันธุ์รัตนวนิช อารยพัฒนาชาติ กฤติบัว พื่นทอง
และเพื่อน ฯ ที่ได้ให้กำลังใจและความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ไว้ ณ ที่นี่ด้วย.

จันทนี อโณทัยานนท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิจกรรมประการ.....	๙
รายการตารางประกอบ.....	๑๒
บทที่	
1. บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
แนวเหตุผลทฤษฎีที่สำคัญ	๕
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๖
ข้ออกลังเบื้องต้น	๖
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย.....	๖
คำจำกัดความ	๖
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	๗
๒. รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๒๗
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๗
การสร้างแบบสอบถาม	๒๘
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๘
การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๙
๔. ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๑
๕. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๗๕

	หน้า
บรรณาธิการ	89
ภาคผนวก	92
ประวัติ	115

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	อาชุ เพศ สтанภาพทางการสมรส วุฒิทางการศึกษาของหัวหน้า หน่วยวิชาพลาنمัย	31
2.	ประสบการณ์ที่ทำการสอนและประสบการณ์ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหมวดวิชา พลาنمัย	33
3.	จำนวนครรังที่หัวหน้าหมวดวิชาพลาنمัยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานในหน้า ที่ของหัวหน้าหมวดวิชาและจำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนตลอดปี	34
4.	การได้ไปศึกษาต่อในต่างประเทศและในประเทศไทย การได้ไปคุยงานในต่าง ประเทศและในประเทศไทย ของหัวหน้าหมวดวิชาพลาنمัย	35
5.	อาชุ เพศ สтанภาพทางการสมรส และวุฒิทางการศึกษาของครูอาจารย์ ในหมวดวิชาพลาنمัย	36
6.	ประสบการณ์ในการสอนและจำนวนชั่วโมงที่ครูอาจารย์ในหมวดวิชาพลา นэмัย ทำการสอนตลอดปี	38
7.	การได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาต่อในต่างประเทศและในประเทศไทย การได้ไป คุยงานในต่างประเทศและในประเทศไทยของครูอาจารย์ในหมวดวิชาพลาنمัย.. .	39
8.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานของความเห็นของหัวหน้าหมวดและ ครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับอาชุของหัวหน้าหมวดวิชาพลาنمัย.....	40
9.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานของความเห็นของหัวหน้าหมวดและครู อาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับประสบการณ์ในการสอนของหัวหน้าหมวดวิชา พลาنمัย	41
10.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานของความเห็นของหัวหน้าหมวด และ ครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับระดับการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาพลาنمัย..	42
11.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานของความเห็นของหัวหน้าหมวด และ ครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับลักษณะของหัวหน้าหมวดวิชาพลาنمัย.....	43

รายการตารางประกอบ(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นของหัวหน้าหมวด และครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับลักษณะทางอารมณ์ของหัวหน้าหมวด	
	วิชาพลานามัย.....	44
13.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นของหัวหน้าหมวดและ ครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับความสามารถของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย..	45
14.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นของหัวหน้าหมวดและ ครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับลักษณะในการทำงานของหัวหน้าหมวดวิชา	
	พลานามัย.....	46
15.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นของหัวหน้าหมวดและ ครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับความประพฤติของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย..	47
16.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นของหัวหน้าหมวดและ ครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับลักษณะที่ไว้ใจของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย...	48
17.	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ของความคิดเห็นระหว่างหัวหน้า หมวดและครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าหมวดทางค้านงาน เตรียมก่อนเปิดภาคเรียน.....	49
18.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ของความคิดเห็นระหว่างหัวหน้า หมวดและครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าหมวด ทางค้านงานนี้เทียบกับการสอนและปรับปรุงการสอนของครูอาจารย์ในหมวด วิชา.....	51
19.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ของความคิดเห็นระหว่างหัวหน้า หมวดและครูอาจารย์ในหมวด เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าหมวด ทางค้านงานควบคุม คุ้มครองการสอนของครูอาจารย์ในหมวดวิชา.....	54

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20. กรณีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ของความคิดเห็นระหว่าง หัวหน้าหมวดและครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหัว หน้าหมวดทางค้านางานส่งเสริมประสิทธิภาพของครูอาจารย์ในหมวดวิชา....	56
21. กรณีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ของความคิดเห็นระหว่างหัว หน้าหมวด และครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้า หมวดทางค้านางานติดตามและประเมินผลงานของครูอาจารย์ในหมวดวิชา....	58
22. กรณีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ของความคิดเห็นระหว่างหัวหน้า หมวดและครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าหมวดทาง ค้านางานบริหารบุคลากรทางวิชาการในหมวดวิชา.....	60
23. กรณีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ของความคิดเห็นระหว่างหัวหน้า หมวดและครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าหมวดทาง ค้านางานส่งเสริมการเรียนวิชาพลานามัยของนักเรียน.....	63
24. กรณีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ของความคิดเห็นระหว่างหัวหน้า หมวดและครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าหมวดทาง ค้านางานจัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน.....	66
25. กรณีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ของความคิดเห็นระหว่างหัวหน้า หมวดและครูอาจารย์ในหมวดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าหมวด ทางค้านางานสถานที่และอุปกรณ์.....	69
26. กรณีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ของความคิดเห็นระหว่างหัวหน้า หมวด และครูอาจารย์ในหมวด เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าหมวด ทางค้านางานติดต่อประสานงานธุรการ.....	72